

cd's van de week

Ambrozijn: Wouter Vandenabeele (links), Wim Claeys (midden) en Tom Theuns (rechts). © rr

klassiek

Sjostakovitsj

► „De 15 strijkkwartetten van Dmitri Sjostakovitsj”. Quatuor Danel. Fuga Libera 512 (5 cd's) ★★★★★

Net als Mozart mag Dmitri Sjostakovitsj in zijn verjaardagsjaar — hij zou honderd zijn geworden op 25 september — wel eens in de bloemetjes worden gezet. Voor het Belgisch-Franse Quatuor Danel is Sjostakovitsj altijd een vaste waarde geweest. Gesterkt door zijn rijke concertervaring heeft het ensemble Sjostakovitsj uit alle oogpunten gewikt en gewogen. Danel speelt Sjostakovitsj' vijftien kwartetten, geschreven tussen 1938 en 1973, vanuit een traditie die voortbouwt op Beethoven. In andere late kwartetten, waarin Sjostakovitsj losjes aanleunt bij de dodecafonie, speelt de ervaring van het ensemble met hedendaagse creaties in hun voordeel. Deze hele onderneming werd ook zorgvuldig gedocumenteerd. Leszen met het Borodin Quartet, die betrokken waren bij de creatie van de late kwartetten, en contacten met de weduwe van Sjostakovitsj voeren de strijkers naar de kern van de partituur. Toch speelt het Danel Kwartet geenszins in de lijn van dat legendarische Borodin Quartet. In plaats van de nostalgische emotie die het Borodin Quartet groot maakte, neemt bij het Danel Kwartet de nuchterheid de overhand. De ijzige precisie van de vier strijkers leidt vanzelf tot een analytische kijk op Sjostakovitsj en de gigantische evolutie in zijn kwartetten. Geleidelijk aan verstomt de melodie. In het Twaalfde kwartet herleidt Danel de restanten van een melodie tot puur geluid. Alleen het Vierde en het Achtste strijkkwartet hebben in deze versie recht op meer exuberantie. Het zijn niet toevallig de populairste exemplaren. Voor het overige laat het Danel Kwartet een spoor van koele huivering na. De toewijding van Danel verstikt geregeld de speelsheid waartoe Sjostakovitsj ook toe in staat was. De lichtigheid van het Zesde Kwartet gaat ten onder aan te veel vlijt en ernst. Desondanks kan het Danel Kwartet zich met deze integrale tot het kruim van de strijkerskwartetten rekenen. Volgend weekend brengt het Danel Kwartet opnieuw een Sjostakovitsj-krachttoer: ze voeren alle vijftien kwartetten uit in het Brusselse conservatorium. (www.quatuordanel.com) (vr)

Bal des Boiteux

► „Small house, wide open view”. Keremos ★★☆☆

Ambrozijn

► „Krakalin”. Homerecords ★★☆☆

Twee eigenzinnige Vlaamse bands zoeken buiten de mainstream naar een eigen muziktaal. Bal des Boiteux probeert instrumentaal ongreepbare sferen op te wekken. Ambrozijn evolueert vocaal steeds sterker.

De muziek van Bal des Boiteux is moeilijk te definiëren. Ze is instrumentaal en lijkt op het eerste gehoor vrij eentonig. De groepsnaam doet aan folk denken, maar eigenlijk zit de muziek van Bal des Boiteux tussen filmmuziek, Europese jazz, rock, en repetitieve hedendaagse muziek in. Met dien verstande dat ze „klein” wil klinken: de tien stukken willen een sfeer uitdragen die tegelijk huiselijk én verontrustend overkomt.

Hoofdcomponist Tim Vandenbergh improviseert graag buiten bekende songformats. Enkele vaste elementen vallen op: het gebruik van trage zoemtonen in de hoogte (viool, accordeon) verleidt het gehoor, terwijl in de diepte heftiger gespeeld wordt. Dat is een

consequente keuze die de dynamiek zeker in de eerste helft wat eenzijdig maakt, maar tracks als „Pentium 12.0” en „Oigeau Désir” doorbreken dat gelukkig. Dit is een groeiplaat. Je twijfelt een beetje of de muziek voldoende inhoud heeft, of dat die je in de eerste luisterfase misschien ontgaat.

Twee eigenzinnige Vlaamse bands buiten de mainstream

Misschien mocht het allemaal wat spitsler, wat gericht? De groep is zich daar wellicht van bewust, want ze trok hoogstaand personeel aan voor de productie en mix. Stef Kamil Carlens, Gilles Martin en Karel De Backer hebben hun best gedaan, maar ze nemen de twijfel niet weg.

De grote troef van Ambrozijn is het samenspel van viool, accordeon en gitaar. © rr